Ügyszám: 2545/P/2009-7.

[…] részére

Tisztelt […]!

Hivatalomhoz megküldött beadványában vizsgálatomat kérte a kislétai meglőtt 13 éves kislány röntgenfelvételének nyilvánosságra kerülésével kapcsolatban. Mint ismeretes, a tragédiát követően a Magyar Távirati Iroda (MTI) közzétette azt a röntgenfelvételt, amelyen a kislányt ért lövések jól láthatók voltak. Ezt követően a röntgenfelvétel számos internetes oldalon bárki számára elérhetővé vált.

Az ügyben indított vizsgálatom lezárult, így az alábbi állásfoglalást adom:

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüak.) 3. § a) pontja szerint egészségügyi adat: az érintett testi, értelmi és lelki állapotára, kóros szenvedélyére, a halál okára vonatkozó, általa vagy róla más személy által közölt, illetve az egészségügyi ellátóhálózat által észlelt, vizsgált, mért, leképezett vagy származtatott adat, továbbá az előzőekkel kapcsolatba hozható, az azokat befolyásoló mindennemű adat (pl. magatartás, környezet, foglalkozás).

Egy természetes személyről készített röntgenfelvétel tehát egészségügyi adatnak minősül, amely a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (2) bekezdése értelmében akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárul, vagy egyéb esetekben azt törvény elrendeli.

Az Eüak. 7. § (1) és (2) bekezdései értelmében az adatkezelő, valamint az adatfeldolgozó az orvosi titkot köteles megtartani. Az adatkezelő mentesül a titoktartási kötelezettség alól, ha az egészségügyi és személyazonosító adat továbbítására az érintett, illetve kiskorú személy törvényes képviselője írásban hozzájárult, valamint az adatok továbbítása törvény előírása szerint kötelező.

Az Eüak. 6. §-a szerint az egészségügyi és személyazonosító adatok kezelése és feldolgozása során biztosítani kell az adatok biztonságát véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, károsodással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá, hogy azokhoz illetéktelen személy ne férjen hozzá.

A vizsgálat keretében megkerestem a nyíregyházi Jósa András Oktatókórházat, ahol a meglőtt kislányt kezelték. A kórház ügyvezető igazgatója tájékoztatott arról, hogy a kórház szabályzata szerint egészségi ellátásban részesülő személyek állapotáról csak akkor adható a sajtónak információ, amennyiben ahhoz az érintett írásban hozzájárul, illetve a főigazgató médiaengedélyt ad a sajtó képviselőjének.

Az ügyvezető igazgató hangsúlyozta, hogy 2009. augusztus 3-án, a kislány kórházba kerülésének napján médiaengedélyt a kórház senkinek nem adott. Aznap a kórházat számos közfeladatot ellátó személy kereste fel, és tájékoztatást kértek a sérült személy állapotáról. Kolompár Orbán kíséretéhez csatlakozott az MTI fotóriportere, aki nem kért és nem is kapott médiaengedélyt. A kórház PR Iroda vezetője Kolompár Orbánt és kíséretét egyéb teendői miatt magára hagyta a kezelő helyiségben, ahol ez idő alatt az MTI fotóriportere a röntgenfelvételt megjelenítő monitorról felvételt készített. Tette ezt annak ellenére, hogy a PR Iroda vezetője felvétel készítését megtiltotta. A felvétel még aznap este megjelent az interneten, illetve másnap a nyomtatott sajtóban.

Álláspontom szerint a Jósa András Oktatókórház nem tett meg minden tőle telhető intézkedést az orvosi titok megtartása és az adatbiztonság követelményeinek teljesülése érdekében, és mulasztása nyomán különleges egészségügyi adatok jogellenesen rögzítésre kerülhettek, majd ezt követően a társadalom számára széles körben váltak megismerhetővé az interneten illetve a sajtóban.

A sajtó képviselői szenzitív adat jogalap nélküli nyilvánosságra hozatalával nemcsak az érintett információs önrendelkezési jogát, de az emberi méltósághoz való jogát is súlyosan megsértették. Vizsgálatom során az MTI elnökét is megkerestem, aki nem tudta bizonyítani, hogy jogszerűen készült a felvétel. Felhívtam a figyelmét arra, hogy erőszakos bűncselekmények tudósítása során az áldozatok egészségügyi adatai nem kezelhetők, ha ahhoz az érintett (illetve törvényes képviselője) nem adott írásbeli hozzájárulást. Az a tény, hogy az eset jelentős közéleti érdeklődésre tesz szert, nem szolgáltathat elégséges jogalapot az érintett bármely egészségügyi adatának nyilvánosságra hozatalához. A személyes adattal, illetve különleges adattal visszaélést pedig a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 177/A. §-a is büntetni rendeli.

Felszólítottam az MTI elnökét, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a jövőben egészségügyi adatok nyilvánosságra hozatala előtt kellő körültekintéssel, a jogszerű adatkezelés feltételeinek maradéktalan betartásával járjanak el kollégái.

Tekintettel a vizsgálatom során észlelt jogértelmezési bizonytalanságokra, illetve arra, hogy az elmúlt időszakban növekvő számban tapasztalható a sajtóban információs jogokat sértő tudósítás, a közeljövőben ajánlást fogok kibocsátani a jogszerű adatkezelés követelményeiről.

Személyes adatok védelmével és közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos beadványával forduljon hozzám a jövőben is bizalommal.

Budapest, 2009. november 30.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András